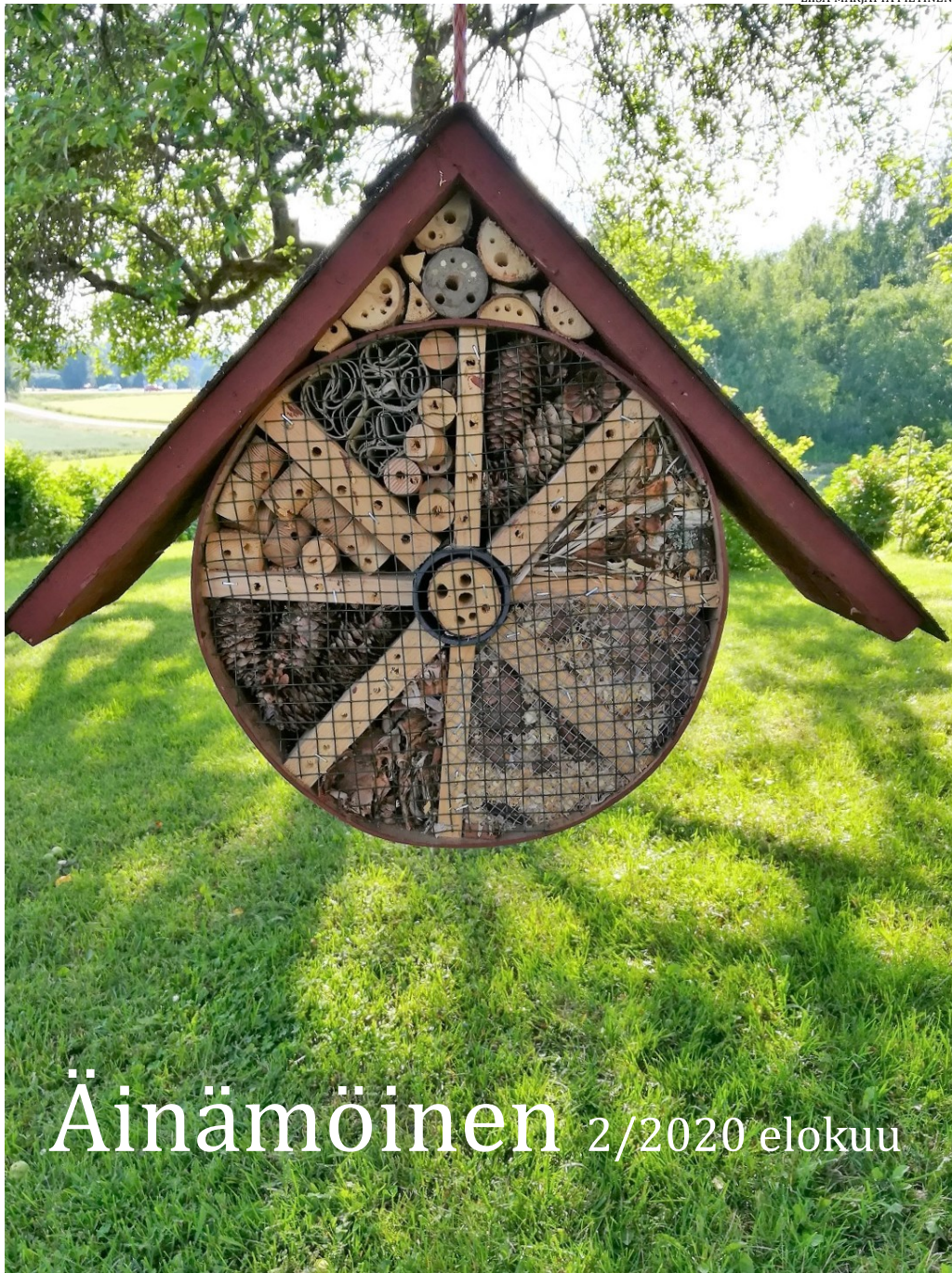

Iso-Äiniö, Joenniemi, Myllykselä ja Vähimaa -kylälehti

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Äinämöinen 2/2020 elokuu

Ismo Tukian tekemä hyönteishotelli.

2	Pääkirjoitus	6	Kellarit
2	Tapahtumia	7	Vanhat erämaat
3	Iloa silmälle	8	Savottakämpät
4	Lapsuus säilöttynä lastenkirjoihin / Heidi Viherjuuri	10	Ismo Tukian nikkaritaidetta
		11	Lintuja
		12	Kyläkirjaan aineistoa
		12	Kylätoimikunta

PÄÄKIRJOITUS

Lisääntykö luovuus poikkeusoloissa?

Omatoimisille ihmiselle maaliskuussa alkanut poikkeustila toi positiivisen nollausvaiheen. Kiireet loppuivat. Oli aika toteuttaa luovuuttaan ja saada itsensä viihtymään yksin tai perheen kanssa uusilla rutineilla. Joillekin luovuus purkautui toteuttamalla jotain uutta, rakentelua ja toinen käytti vapautuvan ajan kodin perusteelliseen siivoukseen, leipomiseen tai rästitöiden tekemiseen. Tärkeintä oli tulla itsensä kanssa toimeen.

Työpaikoilla puhallettiin yhteen hiileen uusin menetelmin nettikokouksissa. Muusikot, tanssiryhmät ja orkesterit toivat iloa yhteisesiintymisillä kukin kodeistansa käsin. Suvut tapasivat juhlapöydissä kuvayhteyksien välityksellä.

Korona-aikana yhdelle kylämme mäelle ilmestyi yksityinen laavu, Äinölä sai ilmoitustaulun, syntyi linnunpönttöjä ja hyönteishotelleja sekä teiden varsia alkoi koristaa monet erilaiset kotien kukka-asetelmat. Ulkoilu on ollut vapaata ja helppoa maalaisympäristössä. Teki mieli päästä jonnekin, kynnys astua autoon omien eväiden kanssa oli madaltunut ja lähipitäjien nähtävyydet olivat arvokasta katseltavaa. Kaupassa käyntiä täytyi säännöstellä tai ostokset sai tilattua netin kautta ja noutaa kaupan ovelta.

Ajanjakso toi varmasti monille ahdistusta, pelkoa ja toisten ihmisten ikävää. Lääkäriin ja muihin hoitotoimenpiteisiin menot saattoivat jäädä turvallisuussyistä väliin. Viikkorytmistä katosi aikataulut ja kovasti oli tarvetta päästä johonkin syömään ja kahville muiden kanssa näkemisen ilosta.

Surullista ajanjakso on ollut etenkin yrityksille, joiden toiminta lakkaa kokonaan, kun tulonmenetys ei kannata enää tästä eteenpäin. Etäkoulu oli joillekin suotuista ja toisille työläs riippuen koululaisten ikärahenteesta sekä vanhempien työtilanteesta.

Monia ovia avautuu ja yleisötapauksia järjestetään varovaisen rajoitetusti. Kyläyhdistyksen aloittaa piknik- ja Näkemiin kesä -tapauksilla sekä Pellilän kirjaston toiminta käynnistyy syyskuun alusta. Tästä on hyvä jatkaa toiveikkaalla mielellä yhdessäololla ja sosiaalisia yhteyksiä.

Hyvää syyskesää kesäasukkaille ja vakituksille kyläläisille!

*Liisa-Marjatta Pietinen
Äinämoinen*

Tapahtumia

Äinään seudun

Yhteinen Piknik

Ota ruokaa ja juomaa mukaan, tule viettämään kiva iltapäivä yhdessä! Grilli on kuumana pihalla ja sateen sattuessa siirretään pöydät sisälle!

*16.8.2020 sunnuntaina klo 15
Äinölän piha, Myllykseläntie 27*

Jätetään porukalla kesälle jäähyväiset ja toivotetaan syksy tervetulleeksi!

Näkemiin kesä tapahtuma

*5.9.2020 lauantaina klo 20
Luontokeskus, Karsillantie 99*

Omat makkarat mukaan.

Pellilän kirjasto avautuneen syyskuun alussa

Pellilän kirjasto on ollut suljettuna koronavaaran vuoksi maaliskuusta lähtien. Syyskuun alussa kirjasto avataan jälleen – ellei "toinen aalto" iske - ja siitä lähtien se on avoinna joka toinen torstai klo 16-18.

Täsmälliset aikataulut tulevat elokuun puolivälissä Iso-Äiniön infokeskukseen sekä kylien omille ilmoitustauluille. Koronatilannetta seurataan edelleen, ja turvallisuudesta huolehditaan ohjeiden mukaisesti.

Tervetuloa syyskuussa taas kirjastoon!

Leena Etu-Seppälä
leena.etu-seppala@hotmail.com
044-9675156

Kutsu

MARKKU KILJUNEN 60v

Lauluja elämäni poluilta

juhlakonsertti Asikkalan kirkossa

su 6.9. n. klo 12.00

Sitä ennen kirkkokahvit messun jälkeen.

TERVETULOA

Konsertissa kerättävä "kolehti" menee Sylva ry:n kautta syöpää sairastavien lasten ja nuorten hyväksi.

Iloa silmälle

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Äinölän talonmies Matti Pietinen rakensi huhtikuussa seurojentalon portin pieleen sisään kutsuvan ilmoitustaulun. Taulun juurelle on kylvetty kesäkukkia.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Joenniemessä kukat on aseteltu kekseliäästi esille.

LIISA-MARJATTA PIETINEN

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Airi Paavola on huolehtinut useiden vuosien aikana kukkienkas-
telusta Myllykselän- ja Vähimaan risteyksissä.

ANNE TOMMO

Jutta Tiensuun innoittamana Joenniemeen koristeltiin ja pysty-
tettiin juhannussalko.

Lapsuus säilöttynä lastenkirjoihin

HEIDI VIHERRUURI

Kun perheeni muutti Iso-Äiniön kylään vuonna 1989, siellä toimi alakoulu, kaksi kyläkauppaa ja posti. Lapsille oli tarjolla urheiluseuran kustantamia bussimatkoja Lahden tai Hollolan uimahalleihin ja kesäisin uimakoulu Päijänteen rannassa. Tärkeintä alakouluvuosina olivat lukuisat leikkikaverit, mutta myös tavoitettavissa olevat turvalliset aikuiset. Monen kaverin vanhemmat tekivät töitä maatilalla kodin piirissä, ja useimpien isovanhemmat asuivat lähellä. Niin myös omani. Muistan hyvin, miten mummoni hätyytti minut kerran alas puusta, kun löysi minut keikkumasta autotallin yläpuolella. Tuo kiipeilykohtaus toimi sittemmin virikkeenä ensimmäisen Hilja-kirjani avauskohtaukselle.

Mitä sitä siis peittelemään: Hilja-lastenromaanisarja perustuu omiin lapsuuden kokemuksiini Iso-Äiniön kylässä Asikkalassa. Olen aikuisena ymmärtänyt, miten onnellinen lapsuuteni oli ja halusin tallentaa sen tunnelman kirjaan. Erityisesti sarjan alitusosa, Hilja ja vihreän talon kesä (2017), sisältää todellisia lapsuusmuistoja jopa siinä määrin, että perheeni epäili kirjoittajan oman mielikuvituksen vahvuutta. Hilja on eräänlainen alter egoni, mutta paljon reippaampi ja rohkeampi kuin itse lapsena olin. Sanotaan, että

lapsuus on kirjoittajan isänmaa, jonka mullasta hän ajatuksensa noukkii. Usein juuri esikoisteokset ovat hyvinkin elämäkerrallisia. Hilja-kirjasarjan henkilöt ovat keksittyjä, mutta paikalla on keskeinen merkitys kirjoittamiselleni ja sarjan tarinoille.

En koskaan ollut haaveillut kirjailijan urasta. Kävi kuitenkin niin, että muutin kymmenen vuotta sitten Saksaan. Yhtäkkiä minulla oli aikaa kirjoittaa, mutta vähän sattumalta päädyin kynäilemään juuri lastenkirjoja. Vaikka tarinat syntyvät Saksassa, Hiljan tapahtumat sijoittuvat lapsuudenkotiini ympäristöön Kirkolantielle. Hiljan vihreä puutalokoti sijaitsee metsän laidassa, ja naapurinsetäkin asuu sellaisen etäisyyden päässä kuin lapsuuteni lähinaapurit. Minulla on mielessäni tarkka kartta kirjan tapahtumapaikoista, ja monelle löytyykin vastine todellisuudesta. Kotitieni varressa asui lapsuudessani paljon vanhoja ihmisiä, joten Hiljankin elämässä on vaarin lisäksi kolme reipasta naapurinrouvaa. Olen sijoittanut Mansikkatädin, Sadetakkimummon ja Valkoheikkamummon asumaan taloihin, jotka edelleen seisovat mäen yli kumpuilevan Kirkolantien varrella, vaikka nykyään tyhjinä tai mökkikäytössä.

Maaseudulla elämä tuntuu usein paljon sosiaalisemmalta kuin kaupungissa. Aina ei tarvitse kuin kävellä postilaatikon ja on jo ehtinyt tervehtiä naapurit, ja joskus pellonlaitaan syntyy aivan tyhjistä torikoukous. Yksi Hiljassa esiin tuleva teema onkin juuri kaupungin ja maaseudun rinnastaminen. Vaikka kaupungit vetävät asukkaita, haluan kirjoittaa kaikille heille, jotka ovat viettäneet tai edelleen viettävät elämänsä pikkukylässä. Olen pyrkinyt kirjoittamaan Hiljan maailman myös sillä tavalla universaaliksi, ettei tarina vanhene. Moni lukija onkin sanonut, että kirjat muistuttavat omasta lapsuudesta, oli se sitten ollut 60-luvulla tai 90-luvulla.

Kymmenen Saksassa asutun vuoden aikana on aina ollut ihanaa palata lomailemaan vanhaan kotikylään. Maailmalta katsottuna Äinäällä on edelleen rauhallista ja turvallista asua. On vihreyttä ja vehreyttä, puhdasta vettä ja raikasta ilmaa, metsää ja järvien läheisyys. Toki paljon on muuttunut sitten lapsuuteni.

Kaupat ja koulu on suljettu eikä kylän raitilla vipellä enää moniakaan lapsia. Onneksi on edelleen niitä, jotka taistelevat kyläyhteisön pysymisen puolesta. Maalla ei kannata odottaa, että joku toinen järjestää vaan on tartuttava itse toimeen. Pikavuoropysäkkiinkin saatiin vihdoinkin, mikä helpottaa meitä maailmalta tulevia kovasti.

Loppuun voisikin muokata tunnettua sanontaa: Sinä voit lähteä Iso-Äiniöltä mutta Äiniö ei lähde sinusta. Yksi versio tuosta kylästä on nyt myös talletettu kirjasarjaan, joka saa tulevina vuosina jatkoa. Jos siis näette minut talsimassa kylänraitilla, saatan olla keräämässä ideoita seuraavaan kirjaani.

Heidi Viherjuuri, lastenkirjailija

Hilja-sarjan kirjat (Kustannus-Mäkelä)

Hilja ja vihreän talon kesä 2017

Seikkailu kutsuu Hilja 2018

Haloo, täällä Hilja 2019

Hilja ja operaatio joulun taika 2019

Hilja ja täydellinen talvipäivä 2020

Kellarit

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Pietisen koristeena oleva kivikellari.

Maakellarit sijoitettiin suotuisaan kohtaan, vaikka naapurin maalle vierekkäin rykelmään. Valintaan vaikutti helposti kaivettava ja koossa pysyvä maalaji, sekä että kellariin ei nousisi keväisin vettä. Matkaa kellarille saattoi olla yli puolikin kilometriä.

Kellarit tehtiin maakuopiksi tai reunustettiin kivilohkareilla. Monttu peitettiin risuilla, havuilla tai oljilla, kunnes saatiin tehtyä seinät ja yksi- tai kaksilapainen katto.

Kyöstilän tilan oma lanttukellari sijaitsi pellolla kivikossa navetan ja maantien välissä. Pihapiirissä edelleen olevaan kellarin monttuun kuljetaan tikkaita pitkin (yläkuva). Rantamäen sekä Pietisen mailla erottuu useita kellareiden monttuja, joiden kaikkien käyttäjiä ei tiedetä.

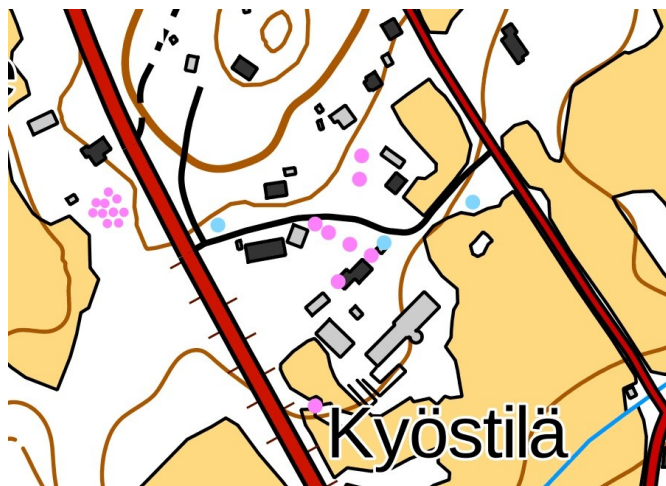
Juttuvinkin antanut Lauri Pietinen kysyy onko muualla kylällä ollut kellarikeskittymiä?

Teksti: Liisa-Marjatta ja Matti Pietinen

LIISA-MARJATTA PIETINEN

Useita kellarimonttuja on vielä näkyvissä Rantamäen maalla.

Kartassa Kyöstilän mäellä on merkitty punaisella monttuja tai kellarinpaikkoja ja sinisellä on merkitty nykyisin jäljellä olevia kellareiden rakennelmia.

Vanhat erämaat

Sana erämaa tuo mieleen jossain kaukana olevan alueen, missä käydään metsällä ja kalassa. Satoja vuosia sitten asutuksen ollessa hyvin harvaa näin ei aina ollut, vaan erällä oltiin usein lähellä vakituista asutusta. Sinne viritettiin ansoja ja pyydyksiä, jotka koettiin syntynyttä *virkatietä* pitkin.

Mutta kaukaisiakin erämaita oli, ja niistä kertoo yleisenä säilynyt muistitieto: *"Sielhän ne ol äiniäläisten kalavedet Keskisuomes."*

Eränkäynti Keski- ja Pohjois-Suomeen lienee alkanut jo viikinkiaikana 800-luvulla. Vilkkainta "pohjankäynti" oli 1100-1300-luvuilla alkaen sitten vähitellen kuihtua. Alkujaan se oli turkispyyntiä, mutta muuttui vuosisatojen mittaan yhä enemmän kalastukseksi.

Pirkkalaisten ohella tunnettuja pohjankävijöitä olivat hämäläiset, joilla tuolloin tarkoitettiin Päijänteen länsipuolen asukkaita. Keskiajan alussa länsipuolen pohjoisimmat suurimmat asutuskeskittymät olivat Äiniönseudun ja Kuhmoisten kylät. Jo Päijänteen puolivälistä alkoi kolmensadan kilometrin levyinen Hämeenkorpi, joka vielä 1700-luvun alussa oli lähes asumaton.

Asikkalan pohjoisosien kylät kuuluivat pitkään Padasjoen hallintopitäjään. Arkistoissa on säilynyt vuonna 1552 laadittu luettelo pitäjän eräomistuksista. Padasjoella oli tuolloin 48 erämaata, jotka kaikki sijaitsivat vanhan Suur-Viitasaaren alueella. Niistä kaksi kuului IsoÄiniön talollisille.

Erämaista toisen omisti Olli Pekanpoika poikansa Vilppu Ollinpojan kanssa. Heidän eräsijansa sijaitsi Keiteleen rannalla Viitasaaren Aroniemessä.

Lauri Pekanpojan ja poikansa Frans Laurinpojan erämaa puolestaan sijaitsi Kivijärven eteläpäässä Kanonrassoa -nimisessä paikassa. Molemmat paikat olivat useampien eräomistusten keskittymiä.

Ollin ja Laurin nimet löytyvätkin Iso-Äiniön kylältä 1560-luvun maakirjasta. Talojen nimiä ei maakirjaan tuolloin merkitty, joten heidän yhdistämisensä isänyysketjujen avulla nykyisiin taloihin saattaa olla mahdotonta.

Matkaa noille erämaille oli suunnilleen 250 kilometriä. Pitkä reitti oli kuitenkin helppokulkuinen, sillä vesitse pääsi suoraan Äänekoskelle missä on yksi veneen vetopaikka. Sen jälkeen Keitelettä pitkin voi

soutaa Kivijärvelle saakka. Hyvät suunnistustaidot olivat matkalla taatusti tarpeen.

Erämaahan kuului useimmiten *yhden miehen kalavesi ja oravanmetsä*. Se oli samanlaista omistusta kuin muukin: sen saattoi ostaa tai myydä ja se oli perinnöllistä.

Talviaikaan eräsijalla ei asuttu. Sinne lähdettiin keväällä viimeisiä jäitä ja hankia myöten, jotta paikalla oltiin hauenkudun alkaessa. Hauki oli ruokakaloista tärkein, sillä vähärasvaisena se sopi kuivattavaksi. Veroista iso osa maksettiin näinä kapahaukina. Toinen eräretki ajoittui juhannuksen jälkeen lahnan-kutuun ja viimeinen muikunkutuun ennen vesien jäätymistä. Nuo ajat sallivat vuoden aikana kolmasti-kin erällä käynnin, sillä ne lomittuivat sopivasti kotitalojen viljelytöiden kanssa.

Kalastus vaati paljon työntekijöitä, joten retkiä tehtiin varmaan kyläkunnittain. On mahdollista että eräpaikalla viljeltiin myös pientä kaskea.

Tiedetään, että Padasjoelta käytiin vähäisessä määrin erällä Viitasaarella vielä 1700-luvun alkupuolella. Jo 1500-luvun puolivälissä, jolloin edellä mainittu eräluettelo laadittiin, eränkäynti oli kuitenkin selvästi vähenemässä. Luettelon laatiminen kertoo myös valtion otteen vahvistumisesta, sillä veronkantoa vartenhan omistukset on kirjattu. Aiemmin suuri osa erätaloudesta oli kruunun ulottumattomissa.

Tuohon aikaan Viitasaarelle alkoi syntyä myös vakituista asutusta. Valtio houkutteli erämaihin uudisasukkaita pyrkiessään varmistamaan valtaansa rajaseuduilla. Niinpä Laurin ja Ollin pojat, Frans Laurinpoika ja Vilppu Ollinpoika ilmoittautuivat luettelossa halukkaiksi lähtijöiksi: *ja aikoo rakentaa ja asua ja maksaa kruunun verot mitkä hänelle laissa säädetään*. Ilmeisesti nuoret miehet muuttivatkin Iso-Äiniöltä Viitasaarelle ja Kivijärvelle, sillä heitä ei ole merkitty kylän maakirjaan.

Lisää tietoja Iso-Äiniön eräomistuksista sekä Fransin ja Vilpun vaiheista voisi ehkä löytää 1500-luvun eri tilikirjoista. Urakkaa siinä kyllä riittäisi, sillä aivan helposti tulkittavia ne eivät ole.

Koonnut: Jukka Heinonen

LÄHDE

*Register På Eramarker i Tavastland år 1552 Hawhå Twlus
Padhasoicki Jämssä Syssmäs Ffrelsett
Padasjoen maakirjat 1550-1569
Erkki Markkanen: Vanhan Viitasaaren historia*

Savottakämpät

HÄMEENLINNAN KAUPUNKI / OPASTETAULU / KELKUTTEEN METSÄKÄMPPI

Kelkutteen ensimmäinen metsäkämpä 1920-luvulla oli rantatörmässä osittain maahan kaivettu korsu. 1930-luvulla rakennettiin jo asuinrakennuksen näköinen kämpä nykyisen kämpän paikalle. Kämpän rakensi Yhtyneet/Valkeakoski ja Mainiemen Saha Oy yhteistyönä. 1950-luvun puolivälissä Hämeenlinnan kaupunki rakensi nykyisen kämpän entisen paikalle. Sauna rakennettiin 1960-luvulla. Vapolla oli 1940-50-luvuilla ns. viipalekämpä lähistöllä savottamajoitusta varten. 1970-luvulta alkaen kämpä on ollut ensisijaisesti lomailijoiden käytössä. Autoaikakausi syrjäytti kämppäaikakauden metsätyömaille ja samalla suomalainen kämppäkulttuuri tuli päättyneeksi.

Wanha kämppälaki 1924

- * Toisen omaisuuteen ei saa koskea, vaikka se ei olisikaan lukon takana.
- * Jos omistaa sellaisen työkalun, jota toisella ei ole omasta takaa, on lainattava tarvittaessa. Ei koske puukkoa.
- * Kämpässä jokaisen on istuttava oman makuupaikan kohdalla.
- * Jos on iskenyt naulan vaatteitaan varten, niin siihen ei saa toinen ripustaa omiaan.
- * Jos pudottaa naulasta toisen varusteen, pudottajan on se heti nostettava paikoilleen.
- * Se sytyttää valkian piisiin jota paleltaa.
- * Se noutaa vettä joka sitä tarvitsee jos ämpäri on tyhjä.
- * Vesiavannon aukaisee se joka tarvitsee ensin vettä.
- * Ulkona, kämpän nurkilla tai katoilla olevien lihojen ja läskien päälle ei saa omiaan asettaa.
- * Kämpän ovenpuolelle ei saa käydä paskalla.

- * Jokaisen on käytettävä omaa paskaraittia.
- * Kämpän etuseinustalle ei saa kusta.
- * Jokainen hevosporukka tekee vuorollaan niin paljon yöpuita, että saa tulet illalla metsästä tultua.
- * Naiskokkiin ei saa kajota, eikä hiipiä hänen viereensä yöllä. Hän on rauhoitettu, vaikka itse olisi halukas.
- * Kello yhdeksän jälkeen ei saa pitää kovaa ääntä.
- * Omasta akasta ei suosita kenenkään puhuvan huonoa tai rivouksia.
- * Omat parseelit on pidettävä tallipaikassa.
- * Kukaan ei saa yöllä kusta kämppään.
- * Piereminen sallittu.

Yhtyneet Paperitehtaat on tänään 1 syyskuuta 1924 sitoutunut noudattamaan kämppälakia toistaiseksi

Lähde: Lusto Suomen Metsämuseo

Lauri Pietisen metsämuistelo

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Vähä-Kelkutteen rannalla oleva Kelkutteenkämppä on vuokrattavissa Hämeenlinnan kaupungilta. Muita rakennuksia on grillikatot ja saunat.

Siirtolaistila löytyi Koski HL:stä, jossa Lauri Pietinen pääsi ajamaan hevosella 'ryssän puita' eli sota-korvauspuita. Ne olivat pitkiä runkoja, joita oli hankala käsitellä.

Pietisen perheen muutettua Äinäälle vuonna 1954 metsätyöt olivat olennainen osa talviajasta. Silloin 1950-60 -luvuilla oli paljon kylän miehiä puiden kaadossa ja ajossa majoittuen (Kymin) Kihluan-, Kelkutteen- tai Kämpölän kämpissä.

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Kuorimarauta

Hevosen (Jysky ja myöhemmin Lotta) kanssa rymytettiin takamaiden kolukoissa, joten mies ja hevonen olivat kovilla. Lunta oli enemmän kuin kylällä. Puut kaadettiin justeerilla, karsittiin kirveellä ja tukki-kuin kuitupuutkin kuorittiin keväällä kuorimarau-dalla. Sittemmin tuli moottorisahat ja metsätyöt koneellistuivat kovaa vauhtia. Hyvä niin.

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Stihl-moottorisaha

Yhtenä talvena Lauri vietti viikot yksin metsätoissa ja yöpyi kämpässä. Kotijoukot eivät seuraavina vuosina ilman kaveria päästäneet. Oli varjelusta ettei mitään sattunut.

- Toisinaan toinen mies kaatoi ja minä ajoin. Kerrankin yhtä notkelmaan kaadettiin pienaukoksi, jossa oli ties miten vanhaa pelkkää kuitupuuta. Kaksi viikkoa oli nuotiokin samassa paikassa. Nyt siinä kohdassa kasvaa tukkipuita. Kyllä takamaidenkin metsät kasvaa, kun ne uudistetaan.

- Syksyllä yritettiin lähteä heti pakkasten tultua hakkuille. Kerrankin mentiin Äinäjärven yli niin, että edellä menijä hakkasi puulla ja tarkasti joko jää kestää, muistelee Pietinen.

Matti Pietinen

LIISA-MARIJATTA PIETINEN

Iso-Kelkutteen rannalla oleva yksityinen mökki on entinen Kämpölänkämppä.

Ismo Tukian nikkaritaidetta

Vähimaalainen Ismo Tukia innostui jo kymmenisen vuotta sitten nikkaroinnista, kun saksalaisissa puutarhaohjelmissa esiteltiin latojen ja tallien seinille yleistyviä hyönteishotelleja. Ajatushan on vasta rantautunut meille Suomeen viime vuosina.

- Nikkarointi on terapiaa etenkin korona-aikana ja hyvää ajanvietettä muutenkin. Olen tyytyväinen, kun saan tehdä rauhassa. Aina ei rouvan puhelin tavoita verstaalta. Rakentelu on aivotyöskentelyä, se tuo muuta ajateltavaa ja tekemistä, jossa ei ole aikatauluja. On kiva suunnitella erilaisia hotelleja ja linnunpönttöjä, kertoo Ismo Tukia kertomaan.

Tukia käyttää hyönteishotelleihin lautta ja muita talon nurkista löytyviä materiaaleja. "Vanhasta elämästä" jääneet ruuvit ja naulat tulevat nyt käyttöön. Tarvikekulut ovat hyvin pienet.

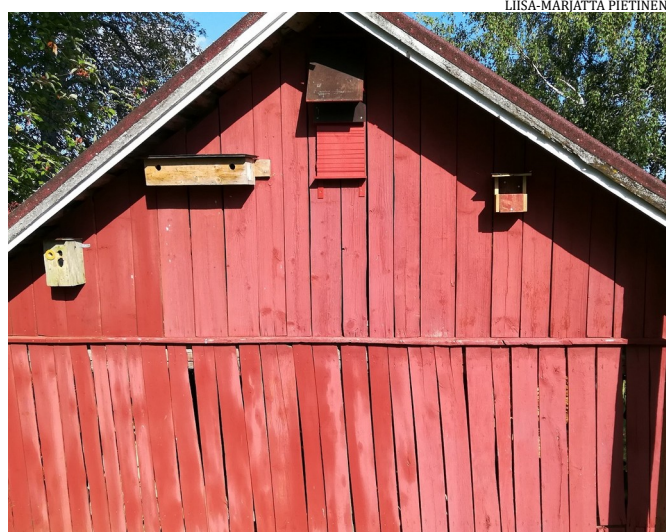
Ismo on tehnyt noin parikymmentä hotellia. Saksalaisen perinteisen mallin jälkeen kokeiluun tuli erikoisempia omia kehiteltyjä versioita mallien ja materiaalin suhteen. Tytär tilasi täysin pyöreän ja viimeisimmässä tuotteessa on taustalla hymynaama.

ISMO TUKIA

Ismo Tukia teki tyttärellensä persoonallisen hyönteishotellin.

Lapsille tulee omaa askartelua, kun he saavat kerätä täytteet itse ja vaihtaa sisältöä uuteen. Lokeroihin käytetään luonnosta löytyviä oksia, kaisloja, heiniä, tuohta, sammalta, koiranputkea ja käpyjä. Reiälliset puukiekot ja vanhanajan rottinkiset ontot suksisauvat käyvät myös hyönteisille. Hotellin voi ripustaa puuhun tai kiinnittää rakennuksen seinälle. Erakko-mehiläisen pesä on puussa roikkuva puupölkky, johon on porattu erikokoisia reikiä.

LIISA-MARIATTA PIETINEN

Tukian liiterin seinää koristavat tiaisen, pikkuvarpusen-, lepakon- ja västäräkin pöntöt.

Ismo Tukia löytää linnunpönttöihin omien ideoiden lisäksi vinkkejä Birdlife-sivustoilta ja saksalaisilta luontokanavilta. Liiterin päässä on useita erikoisia ja tavanomaisesta poikkeavia pönttöjä. Tikan käsittelemä pönttö on remontoitu uudella reiällä, vaikkapa tiaiselle. Rivitalomalli on pikkuvarpusille, jotka voisivat hyvin viihtyä kerrospönttöissäkin. Rakennuksen harjalla asustavat lepakot, jotka kulkevat pöntön alta 1,5 sentin raosta sisälle.

- Teen yhden pöntön kerrallaan laudoista tai puretuista laatikoista, jotka näyttävät vanhalta. Varastossa on tiaisen, pöllön, puukiipijän ja kirjosiepon pöntöt, Tukia esittelee verstaalla pönttökokoelmaansa.

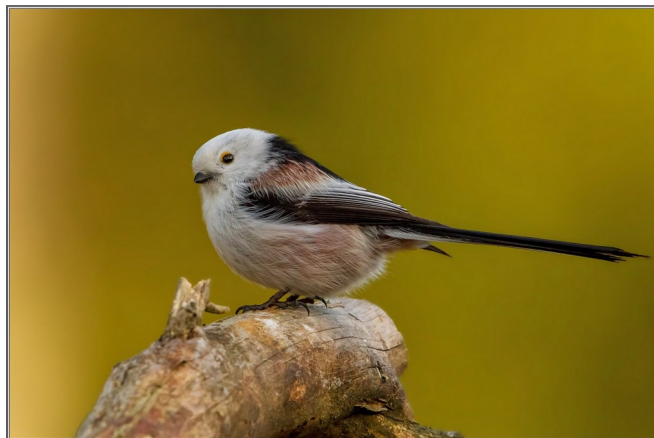
*Teksti: Liisa-Marjatta Pietinen
Haastattelu: Matti Pietinen*

Lintuja

Lisää Veijo Kainulaisen kuvaamia lintuja oli Äinämöisessä 3/2016.

Hernekerttu

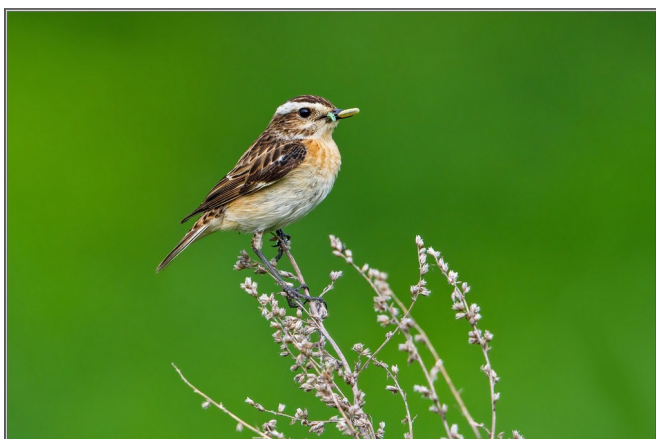
Pyrstötiainen

Pajulintu

Rantasipi

Pensastasku

Varpushaukka

AINEISTOA KYLÄKIRJAAN

Kiitos teille kaikille, jotka olette jo antaneet materiaalia kyläkirjaa varten. Vielä on mahdollista vinkata aineistoista ja siten vaikuttaa kirjan sisältöön. Kirjaprojekti jatkuu vielä koko vuoden 2021.

Tarinat muuttuvat väistämättä jonkin verran vuosien varrella kerrottaessa sukupolvelta toiselle. Kaikkien muistot ovat oikeita ja arvokkaita, vaikka jokainen kokisi tai muistaisi tapahtumat eri tavalla.

Kyläkirjakuulumisin
Liisa-Marjatta Pietinen

Ismo Tukian tekemä hyönteishotelli.

KYLÄTOIMIKUNNANJÄSENET 2020

Vesa Porkola puheenjohtaja	vesa.porkola@gmail.com	044 7056 266
Tuula Aaltonen varapuheenjohtaja/web-sivut	tuula.oma@gmail.com	040 9002 953
Minna Pettinen sihteeri/facebook	minna.pettinen@elisanet.fi	050 3590 099
Emma Murto web-sivut	emma.piispanen@gmail.com	041 5366 889
Pirkko Lohtari rahastonhoitaja	lohtaripirkko@gmail.com	044 306 3667
Aila Niemimäki	ailajapaavo@outlook.fi	040 4172 235
Petri Pettinen	petri.pettinen@elisanet.fi	0400 158 247
Juha Vaso	juha.vaso@pp.phnet.fi	050 5265 990
Liisa-Marjatta Pietinen Äinämöinen/kyläkirjatoimikunta	pietinen.liisa@gmail.com	050 3562 464
Matti Pietinen Äinölän isäntä	m.pietinen@gmail.com	050 3035 806

ÄINÄMÖINEN 2/2020 elokuu

Kuvia, tekstit ja taitto: Liisa-Marjatta Pietinen

Ideoita ja haastattelu: Matti Pietinen

Oikoluku: Eveliina Markkinen

Äinämöinen ilmestyy huhti-, elo- ja joulukuussa postilaatikoihin. Lisäaineisto 15.3., 15.7., **15.11. mennessä toimitukseen.**

Kiitos aineistoa antaneille ja lehden jakajille!

Painos: 260 kpl

Painotyö: Lahden Väriasemointi Oy

Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin huhti-, elo- ja joulukuussa. Aiemmin ilmestyneet lehdet ovat luettavissa <https://www.ainaanseutu.net/>

Mainoksia myydään 2020 lehtiin.
m.pietinen@gmail.com, 050-3035806

Kylätalon varaukset ja irtaimiston lainaukset Matti Pietiseltä.